

Sygn. akt I C 770/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy w Jaśle I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Dorota Myśliwiec

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Stanisława Synowiec

po rozpoznaniu 6 listopada 2018 r. w J.

przy udziale

sprawy z powództwa U. (...)w W.

przeciwko K. Ś. (1)

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. kosztami postępowania obciąża powoda uznając je za uiszczone w całości.

Sygn. akt I C 770/18 upr.

Uzasadnienie wyroku zaocznego z dnia 6 listopada 2018 r.

W pozwie wniesionym w dniu 2 lipca 2018 r. powód U.(...)z siedzibą w W. domagał się zasądzenia od pozwanego K. Ś. (2) kwoty 1.720,93 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że na mocy umowy przelewu wierzytelności z 25.06.2015 r. nabył od (...) z siedzibą w L. wierzytelność wobec pozwanego, wynikającą z umowy pożyczki z dnia (...) zawartej z (...) S.A.

Powód poinformował pozwanego o zmianie wierzyciela oraz o kwocie nieuregulowanego zadłużenia. Pozwany – w odpowiedzi na próbę polubownego zakończenia sprawy – dokonał wpłat na poczet zadłużenia, które powód poczytuje jako uznanie roszczenia. Zdaniem powoda uznanie długu wywołało skutek materialnoprawny w postaci zrzeczenia się zarzutu przedawnienia i odzyskania przymiotu zaskarżalności roszczenia z dniem 10.12.2015 r.

Pozwany nie stawiał się na termin rozprawy, pomimo prawidłowego wezwania, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie złożył w sprawie żadnych wyjaśnień, w tym odpowiedzi na pozew. W związku z powyższym Sąd wydał wyrok zaoczny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód U. (...)w W. zawarł w dniu (...) umowę sprzedaży wierzytelności z (...) z siedzibą w L.. W załączniku nr 1 do tej umowy wskazano jako jej przedmiot m.in. wierzytelność wobec K. Ś. (2), wynikającą z umowy oznaczonej nr (...). W umowie wskazano, że przedmiotowa wierzytelność została nabyta uprzednio od pierwotnego wierzyciela będącego pożyczkodawcą przez (...) na podstawie umowy (ramowej) cesji z dnia 18 lipca 2003 r. Do akt sprawy nie

załączono ramowej umowy cesji wierzytelności z dnia 18 lipca 2003 r. zawartej między pierwotnym wierzycielem - pożyczkodawcą a (...) z siedzibą w L..

W wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności, sporządzonego w formie tabeli i nie podpisanego, zadłużenie pozwanego zostało oznaczone na kwotę 1.516,79 zł.

(dowód: kserokopie kart 44-45,13-14,42-43,1-2,7-8,9-10,11-12 umowy przelewu – k.9-10, załącznika nr 1 lista wierzytelności – k. 17, oświadczenia o dokonaniu przelewu praw z umowy pożyczki wraz z notarialnym poświadczeniem podpisów -k.16).

Pozwany zawarł w dniu (...) umowę pożyczki pieniężnej z (...) S.A. na mocy której uzyskał środki pieniężne w kwocie 1.000 zł. Umowa została zawarta na okres 60 tygodni, a łączne zobowiązanie do spłaty strony określiły na kwotę 1.962,33 zł (dowód: kserokopia umowy pożyczki o nr(...) -k.8).

W piśmie (...) S.A. z tyt. „oświadczenie serwisera wierzytelności o odnotowanej wpłacie dot. wierzytelności objętej pozwem” z dnia 20.06.2018 r. wskazuje się, że pozwany K. Ś. (1) w listopadzie i w grudniu 2015 r. dokonał wpłat dla klienta o nr (...) na łączną kwotę 40 zł (dowód: wydruk komputerowy oświadczenia – k.5).

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o przedstawione przez powoda kserokopie dokumentów, potwierdzone za zgodność przez występującego w sprawie pełnomocnika, będącego radcą prawnym i częściowo w oparciu o wydruki komputerowe. Ich prawdziwość i wiarygodność nie została zakwestionowana przez pozwanego (pozwany w ogóle nie odniósł się do żądania pozwu i nie podjął obrony w sprawie).

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód opiera swoje roszczenie na fakcie skutecznego nabycia wymagalnej wierzytelności pieniężnej od wierzyciela pierwotnego – (...) S.A.

Z tej racji godzi się zauważyć, że warunkiem uznania zasadności powództwa jest nie tylko wykazanie faktu cesji, ale równie niezbędne jest wykazanie, że będąca przedmiotem cesji wierzytelność przysługiwała w określonej wysokości zbywcy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lipca 2006 r. w sprawie V CSK 187/06, w przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (LEX nr 402304).

W przedmiotowej sprawie powód U. (...)w W. nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód w żaden sposób nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanego, wynikająca z zawartej przez niego w dniu (...) z pierwotnym wierzycielem umowy pożyczki nr (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem – a to wobec nie wykazania, że podmiot (...) z siedzibą w L. nabył przedmiotową wierzytelność od pierwotnego wierzyciela. Powód nie złożył umowy ramowej cesji wierzytelności zawartej w dniu 18 lipca 2003 r. pomiędzy pierwotnym wierzycielem - pożyczkodawcą a (...), jak również nie załączył żadnego dowodu wykazującego, że po umowie ramowej zawartej pomiędzy tymi podmiotami, która wobec zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki dopiero w dniu (...)nie mogła obejmować i nie obejmowała wierzytelności pozwanego jako nieistniejącej w dacie zawarcia umowy ramowej, doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności z umowy pożyczki z dnia (...) na rzecz (...). Podkreślić należy, że wierzytelność z przedmiotowej umowy pożyczki na dzień zawarcia umowy ramowej cesji wierzytelności z dnia 18 lipca 2003 r. nie można traktować jako wierzytelności przyszłej, bowiem by ta mogła być przedmiotem przelewu musi być w minimalnym stopniu skonkretyzowana, choćby poprzez określenie stron umowy i stosunku zobowiązaniowego, z którego wierzytelność przyszła może wyniknąć. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może wprawdzie bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania nie mniej powyższe, co oczywiście nie obejmuje wierzytelności nieistniejących.

W judykaturze ugruntowany jest pogląd, że – co do zasady - dopuszczalny jest przelew określonych wierzytelności przyszłych, a zatem wierzytelności, które w chwili zawarcia umowy jeszcze nie istnieją (por.m.in. wyrok SA w Białymstoku z dnia 7 czerwca 2013 r., I ACa 72/13, LEX nr 1335614; wyrok SN z dnia 9 sierpnia 2005 r., IV CK 157/05, LEX nr 346081; wyrok SN z dnia 30 stycznia 2003 r., V CKN 345/2001, OSNC 2004/4/65; uchwała SN z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97, OSNC 1998/2/22). Zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie nie budzi wątpliwości kwestia, że zasady cesji wierzytelności przyszłych muszą jednak odpowiadać ogólnym regułom dotyczącym przelewu wierzytelności. W konsekwencji zasadnicze znaczenie ma odpowiednie oznaczenie przedmiotu przelewu. Odpowiednie oznaczenie wierzytelności przyszłej - przy założeniu, że może ona przejść na nabywcę dopiero z chwilą powstania - niewątpliwie wymaga określenia danych, pozwalających ustalić w chwili powstania konkretnej wierzytelności, że to właśnie ta wierzytelność objęta była wcześniej zawartą umową cesji. Wierzytelności przyszłe muszą być przynajmniej oznaczalne w chwili zawierania umowy przelewu. Na marginesie przytoczyć w tym miejscu należy także pogląd wyrażany w orzecznictwie sądów powszechnych, zgodnie z którym, jeżeli wierzytelność nie istnieje w dniu zawarcia umowy, to zobowiązanie do dokonania przelewu nie powstanie. Umowa taka jest wówczas umową o świadczenie niemożliwe, która to umowa dotknięta jest nieważnością stosownie do treści art. 387 § 1 k.c. (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 25 marca 2014 r., I ACa 885/13, LEX 1461185; wyrok SA w Warszawie z dnia 30 czerwca 2004 r., I ACa 1404/03, Apel. W-wa 2005/3/22).

Przedkładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że umowa ramowa przelewu wierzytelności została zawarta 10 lat wcześniej aniżeli sama umowa pożyczki będąca źródłem zobowiązania pozwanego. Niewątpliwie w dacie zawarcia umowy ramowej z dnia 18 lipca 2003 r. wierzytelność pozwanego nie tylko nie była w żaden sposób zindywidualizowana, ale także nie istniała, tym samym umowy tej nie można traktować w kategorii umów z art. 509 k.c. Skuteczność takiej umowy względem dłużnika, wymagała zawarcia odrębnej umowy o charakterze rozporządzającym. Do dnia wyrokowania strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu potwierdzającego jej zawarcie, ani nie zgłosiła żadnych twierdzeń faktycznych dotyczących zawarcia takiej umowy rozporządzającej.

Powód załączył w poczet materiału dowodowego wyłącznie kserokopię niekompletnych kart umowy cesji wierzytelności z dn.25.06.2015 r. nie wykazując jednak w żaden sposób, że jego kontrahent (...) z siedzibą w L. wcześniej nabył wierzytelność względem pozwanego od pierwotnego wierzyciela. Nie wystarczające w tym zakresie jest oświadczenie o dokonaniu przelewu praw z umowy pożyczki, pochodzące od (...) S.A. i (...) (k.16), które w żaden sposób nie precyzuje wierzytelności, jakie zostały uprzednio przeniesione na rzecz (...).

Na marginesie także oświadczenie (...) S.A. z dnia 20 czerwca 2018 r. o rzekomo odnotowanych w systemie powoda wpłatach pozwanego także nie stanowi dowodu przesądzającego o zasadności powództwa. Zauważyć należy, że oświadczenie to nie stanowi nawet dokumentu prywatnego a jedynie jego kopię, niepoświadczoną nawet przez występującego w sprawie pełnomocnika, przy czym nawet dokument prywatny sam w sobie nie dowodzi istnienia wierzytelności względem pozwanego, faktu jej nabycia przez poprzednika prawnego powoda, a następnie powoda. Podkreślić należy, że powód nie przedstawił dowodów wpłat pozwanego, które według jego twierdzeń ten miał dokonać na jego rzecz, a jedynie "Oświadczenie serwisera wierzytelności o odnotowanej wpłacie dot. wierzytelności objętej pozwem". Wydruk komputerowy w tej postaci – zdaniem Sądu – dowodzi co najwyżej istnienia takiego oświadczenia w bazie danych podmiotu (...) S.A., w żadnym razie nie stanowi zaś podstawy do wnioskowania o dokonaniu jakichkolwiek wpłat przez pozwanego. Na marginesie należy zauważyć, że zachodzi zupełna rozbieżność w oznaczeniu nr sprawy, nr klienta i nr produktu pomiędzy przedstawionym oświadczeniem serwisera a wyciągiem z załącznika nr 1 (k.17), co dodatkowo budzi uzasadnione wątpliwości co do twierdzeń powoda o dokonanych wpłatach.

W przedmiotowej sprawie powód będąc podmiotem, którego istotną częścią działalności jest skupowanie wierzytelności pieniężnych na masową skalę, z uwagi na zakres prowadzonej działalności winien w sposób szczególny i niewątpliwie wykazać, że nabył ze skutkiem prawnym tę konkretną, określoną wierzytelność wobec wskazanej osoby. Tymczasem, będąc reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że nabył wierzytelność opisaną w pozwie. Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia

faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do treści art. 232 k.p.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz jako cesjonariusza kwoty dochodzonej pozwem.

Jedynie na marginesie wskazać należy, że strona powodowa nie udowodniła również samego żądania pozwu. W szczególności powód nie wskazał sposobu wyliczenia wartości skapitalizowanych odsetek dochodzonych pozwem, nie podał żadnych danych i twierdzeń faktycznych, co do żądania naliczonych kosztów dochodzenia roszczenia, nie wyjaśnił sposobu wyliczenia dochodzonego zadłużenia, nie wskazał nawet dat i kwot, od których odsetki te wyliczono. Tym samym brak jest możliwości jakiegokolwiek weryfikacji prawidłowości wyliczenia i oceny zasadności dochodzonych kwot.

Wypada także zauważyć, że w obecnie obowiązującym stanie prawnym (z dniem 9 lipca 2018 r.), w myśl regulacji art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104), roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym w ustawie zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jedynie w wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności (art. 1171 § 1 k.c.).

Roszczenie wskazane przez powoda jako roszczenie majątkowe podlega przedawnieniu. Zgodnie z art. 117 § 1 i 2 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu; po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata (art. 118 k.c. w brzmieniu sprzed noweli dokonanej ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1104).

Nie ulega wątpliwości, że roszczenie względem konsumenta z umowy pożyczki udzielonych przez pierwotnego wierzyciela podlega ogólnemu trzyletniemu terminowi przedawnienia, gdyż jest to czynność prawna dokonana w ramach prowadzonej przez ten podmiot działalności gospodarczej. W niniejszej sprawie zachodzą podstawy do przyjęcia upływu terminu przedawnienia. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Z okoliczności faktycznych wynika, że umowa pożyczki została zawarta w dniu 25.01.2013 r. na okres 60 tygodni. W konsekwencji należało przyjąć, na potrzeby przedmiotowego postępowania, że najpóźniej w kwietniu 2014 r. stała się wymagalna i rozpoczął się bieg trzyletniego terminu przedawnienia. Mając na względzie, że powództwo niniejsze zostało wniesione 2 lipca 2018 r. żądanie powoda należało uznać za spóźnione. W żadnym razie materiał dowodowy sprawy nie pozwalał na uznanie, że doszło do zrzeczenia się przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Twierdzenia powoda w tym zakresie pozostały gołosłowne.

Z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Sąd orzekł wyrokiem zaocznym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie SN z dnia 18 lutego 1972 r., III CRN 539/71, OSNCP 1972/7-8/150).

W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości Sądu w świetle dokumentów załączonych do pozwu, co prowadziło do oddalenia powództwa w całości.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c.